

היו יודעים אם ישראל צדיקים או לא.

ברובים - תינוקות. והכל בסוד אחד עומדים, שכתוב (הושע יא) כי נער ישראל ואהבהו. ומשום כך הפל עומד בהתחדשות הלבנה, כמו זה מתחדשת בהתחדשות, כך הוא הכל. ומשום הנער, הם נערים. וזה סוד (ישעיה נב) אשת נעורים, שעומדת על שני נערים, בהתחדשות עליונה.

ברובים - פנים גדולות ופנים קטנות. ודאי כך הם הפנים הנספרות למעלה, שלא מתגלות. ובשכילן היה התחדשות הלבנה ומלוכה.

פנים קטנות למטה, כמו שבארנו בפפרת, למעלה ולמטה עומדים בסוד אחד. (בראשית א) את השמים ואת הארץ, הם סוד שני הפרובים, אחד זכר ואחד נקבה, שיהיו דבקים אלו באלו בחביבות, כמו שנאמר את, לרבות מעלה ומטה כאחד, שיהיה סוד הפרובים הכל בכלל אחד.

כתוב (תהלים ק) עבדו את ה' בשמחה, השמחה של שני הפרובים. שהרי תינוקות, כל מי ששורה בתוכם, חוזרות פניו כתינוק ושמח עמם. וסוד זה, פיון ששורה עליהם, מי ששורה חוזר להיות נער, בשמחת הכל וברצון. אף על גב שבא בדין על העולם, פיון ששורה עליהם, חוזר להיות בשמחה, נער קטור בשמחה, והעולם חוזר להיות ברחמים.

מי שהוא ברגו, יביאו אליו נער וישכף רגזו, ויחזר להיות בשמחה, ושם עצמו כמו תינוק, ואז הפל בשמחה. ועל הסוד הזה כתוב כי נער ישראל ואהבהו, אין אהבה וחביבות פרט לתינוק.

דא מן דא. ועל רזין אלין, הוּו ידעי, אי ישראל זכאין, אי לא.

ברובים: רביין. וכלא ברזא חד קיימי, דכתיב (הושע יא א) כי נער ישראל ואהבהו. ובגין כך פלא בחדותא דסיהרא קיימא, כמה דאתחדי דא בחדותא, הכי איהו פלא. ובגין נער, אינון נערים. ורזא דא (ישעיה נב ו) אשת נעורים, דקיימא על תרין נערים, בחדותא עילאה.

ברובים אנפי רברבי, ואנפי זוטרי. ודאי הכי אינון אנפין טמירין לעילא, דלא אתגליין. ובגניניהו, הוי (דף נד ע"א) חדותא דסיהרא, ומלוי דילה.

אנפי זוטרי לתתא, כמה דאוקימנא בכפרת, לעילא ותתא ברזא חדא קיימא. את השמים ואת הארץ, אינון רזא דתרין פרובים, חד זכר, וחד נוקבא, למהוי דביקין אלין באלין בחביבותא, כמה דאיתמר. את, לאסגאה עילא ותתא פחדא, למהוי רזא דכרובין פלא בכללא חדא.

כתיב (תהלים ק ב) עבדו את ה' בשמחה, חדותא דתרין פרובין. דהא רביין, פל מאן דשארי בגנייהו, אתהדר אנפוי פרבייא, וחד עמהון. ורזא דא, פיון דשארי עליהו, מאן דשארי, אתהדר נער, בחידו דכלא, וברעותא, ואף על גב דאתיאי בדינא על עלמא, פיון דשארי עליהו, אתהדר בחדוה, נער קטור בחידו. ועלמא אתהדר ברחמי.

מאן דאיהו ברוגזא, ייתון לגביה נער, וישתכף רוגזיה, ויתהדר בחדוה, ושוי גרמיה פרבייא, וכדין פלא בחידו. ועל רזא דא כתיב, (הושע יא א) כי נער ישראל ואהבהו, לית רחימו וחביבו בר פרבייא.

בְּתִיב (שמות לג יא) ויהושע בן נון נער לא ימיש. דהוה קאים גו משפנא דמשה, בגין דהווא אוהל, אוהל דמשה הוה. ובשעתא דשכינתא הוה אתנא, ואשפח תמן ליהושע דאיהו נער, ומיד הוה בחידו ורעו. דחדוה דיהושע אנפוי דסיגרא דכולא, בכל רזין דיליה הכי הוה.

בְּתִיב (שמות לג) ויהושע בן נון נער לא ימיש. שהיה עומד בתוך משכן משה, בשביל שהאהל ההוא היה האהל של משה. ובשעה שהשכינה היתה באה ומצאת שם את יהושע שהוא נער, מיד היתה בשמחה וברצון, ששמחת יהושע פני הלכנה בפל, בכל סודותיו כך היה.

בִּיּוֹן דמשפנא אתבני, לא אצטרין יהושע למהוי תמן, אלא פרוכים הוו תמן, ומשתפחי ברחיבו דא בדא, אנפין באנפין, פרבייא בחידו. ביון דשארין עליהו מיד כולא בחידו, ודינא לא אשתכח כלל. ובגין דקודשא בריך הוא רעותיה בעמא דישראל, בעיין לאחזאה עובדא לתתא, לאתערא רחמי, ולאעברא דינא, דלא ישלוט עליהו כלל, ויהון תדיר בחדוה עמיה. זכאין אינון בעלמא דין, ובעלמא דאתי.

בִּיּוֹן שנבנה המשכן, לא הצטרף יהושע להיות שם, אלא הכרוכים היו שם, ונמצאים בחביבות זה עם זה, פנים בפנים, תינוקות בשמחה. ביון ששרתה עליהם, מיד הכל בשמחה, ואין בנמצא הדין כלל. ובשביל שרצונו של הקדוש ברוך הוא בעם ישראל, צריכים להראות מעשה למטה, לעורר רחמים ולהעביר הדין, שלא ישלט עליהם כלל, ויהיו תמיד עמו בשמחה. אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא.

בְּתִיב (ש"א ג א) והנער שמואל משרת, כתיב נער, וכתיב (תהלים ד טו) ושמואל בקוראי שמו. ותנינו, שקול היה שמואל כנגד משה ואהרן. אי שקול איהו כמשה ואהרן, אמאי כתיב נער, דהא בכמה דרגין אינון, דלא הוה מטא אפילו לדרגא זעירא דמשה, כל שפן למהוי שקול בתרווייהו.

בְּתִיב (שמואל א א) והנער שמואל משרת, כתיב נער, וכתיב (תהלים טז) ושמואל בקראי שמו. ושנינו, שקול היה שמואל כנגד משה ואהרן. אם שקול כמו משה ואהרן, למה כתיב נער? שהרי בכמה דרגות הם, שלא היה מגיע אפילו לדרגה הקטנה של משה, כל שפן להיות שקול כנגד שניהם!

אֵלָא האי קרא הכי הוא, משה ואהרן בכהניו, משה איהו נביאה מהימנא עילאה על כל שאר נביאי. אהרן בכהניו, איהו פהנא עילאה על כל פהני עלמא, דלא הוה פהנא רבא דסליק בדרגא עילאה פאהרן. זכה אהרן לכהונה ונבואה, נביא וכהן. מה דלא זכה פהנא אחרא. ואי תימא, הא זכריה פהן ונביא היה, התיא נבואה לשעתיה הוה, דכתיב (דה"א טד ב) ורוח לבשה את זכריה.

אֵלָא הפסוק הזה הוא כך: (שם) משה ואהרן בכהניו, משה הוא נביא נאמן עליון על כל שאר הנביאים. אהרן בכהניו, הוא הפהן העליון על כל פהני העולם, שלא היה כהן גדול שעלה בדרגה העליונה כמו אהרן. זכה אהרן לכהונה ונבואה, נביא וכהן, מה שלא זכה פהן אחר. ואם תאמר, הרי זכריה פהן ונביא היה? הנבואה התיא לשעתה היתה, שכתוב (דה"ב כד) ורוח לבשה את זכריה.

פְּרֻשַׁת כִּי תִשָּׂא

פְּרֻשַׁת כִּי תִשָּׂא

מה זה (שמות ל) כל העבר על הפקדים? אלא זהו מי שעובר על מצוות רבונו, אם רוצה להתפקן לפני רבונו, ולא ישלט עליו הדין שלמעלה - זה יתנו. ז"ה צריך לתת, לקרב אותו עם זא"ת, ולהאיר לו באור, כדי שלא ישרף את העולם בשלהבותיו, משום שמי שעובר על מצוות רבונו, מפריד ז"ה מזא"ת, אז צריך לתקן את אותו מקום ולהרים ראשו לפני הדין, ולא ישלט הדין עליו.

זה יתנו, בא וראה, בית הדין שלמעלה לא מענישים את האדם עד שהוא בן עשרים שנה. מה הטעם? משום שאותו הזמן הוא השתלם בשני חלקים - בחלק של הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל. ועל כן, אם באותו זמן עבר על מצוה, למי צריך לחוב? למקום שחטא אליו, ולמי צריך להמשיך? חזר ואמר מחצית השקל.

בא וראה, הקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל נקראים אחד, וכשפנסת ישראל בגלות, אינם נקראים אחד. ועל כן מחצית השקל, שהוא עשר גרה, הסוד של יו"ד, צריך להמשיך ולהאיר למקום שפגם.

וזהו כפר נפשו ודאי, שהרי נפש וא"ו היא בית דין. כמה מתכפר ומסתלק הדין? במחצית השקל היא, וזהו הטוב שמאיר לה. וכשנבדקים שניהם יחד, טוב ונפש אזי נקרא שקל הקדש, ומתעורר כסף, ימין המלך אל תרומת ה'.

ועל כן בקש משה בשעת הדין (במדר די) ועתה יגדל נא כח אדנ"י. יו"ד רבתי יתחבר עמה, שנקראת

מאי כל העובר על הפקודים, אלא דא הוא מאן דעבר על פקודין דמאריה, אי בעי לאתתקנא קמי מאריה, ולא ישלוט עליה דינא דלעילא, זה יתנו. ז"ה בעי למיתן, לקרבא ליה בזא"ת, ולאנהרא לה בנהירו, בגין דלא תוקיד עלמא בשלהובוי. בגין דמאן דעבר על פקודין דמאריה, אפריד זה מזאת, כדין בעי לאתקנא לההוא אתר, ולארמא רישא קמי דינא, ולא ישלוט דינא עליה.

זה יתנו. תא חזי, פי דינא דלעילא, לא מענישין ליה לבר נש עד דאיהו בר עשרין שנין. מאי טעמא, בגין דההוא זמנא אשתלים בתרין חולקין, בחולקא דקודשא בריך הוא וכנסת ישראל. ועל דא, אי ההוא זמנא עבר על פיקודא, למאן בעי למיחב, באתרא דחב גביה, ולמאן בעי לאמשכא. הדר ואמר מחצית השקל.

תא חזי, קודשא בריך הוא וכנסת ישראל איקרון אחד. וכד פנסת ישראל בגלותא, לא איקרי אחד. ועל דא מחצית השקל, דהוא עשר גרה, רזא דיו"ד, בעי לאמשכא ולאנהרא באתרא דפגים.

ודא הוא כופר נפשו ודאי, דהא נפש וא"ו איהי פי דינא. במאי אתכפרא ואסתליק דינא. בההוא מחצית השקל, ודא איהו טוב, דאנהר ליה. וכד מתדבקין תרווייהו כחדא, טוב ונפש, כדין אקרי שקל הקדש. ואיתער כסף ימינא דמלכא, לגבי תרומת ה'.

ועל דא בעא משה בשעתא דדינא, ועתה יגדל נא כח אדנ"י. יו"ד רבתי יתחבר בהדה, דאקרי מחצית השקל. ובאן אתר אתחבר. בשקל הקדש. וכד תרווייהו מתחברין, כל